

Foto: Nicu Cherciu

CLUJ

Alexa VISARION

Întâlnirile internaționale de la Cluj

Orice spectacol apare într-un climat, și eu aș vrea să încep cu o mărturisire despre acest climat, care se numește la ora actuală Teatrul Național din Cluj. Mi-am început cariera, cu foarte mulți ani în urmă, în 1970, și am avut șansa să cunosc, și-n România, și-n afara României, o serie de teatre. Teatre importante. Am fost în diferite perioade chiar la Cluj. Am avut oportunitatea să fiu invitat și să lucrez la Teatrul de Artă din Moscova (MHAT), la Teatrul „Galeria” al lui Szajna, la Festivalul „Shakespeare” din Kentucky, dar și-n teatre studențești din S.U.A., Suedia, Islanda, Germania.

Am făcut această introducere, pentru că la Cluj se întâmplă ceea ce e firesc să se întâmple, dar niciodată nu e firesc să se întâmple atât de bine cum se întâmplă acum la Cluj. E vorba de un proiect managerial, gândit pe paliere de reflecție și pe paliere de meditație. E vorba de un program managerial a cărui anvergură se simte în cele două dimensiuni fundamentale pe care trebuie să le aibă un teatru: trupă – trupă performantă – și personalități în cadrul trupei, distincte. Dar imediat, în contact direct, e vorba de public.

Cunosc acest Teatru din diferite etape, și niciodată nu a avut publicul pe care-l are acum. Mihai Măniuțiu a lucrat aici ca regizor, a condus Departamentul de Programe și a înțeles că acest Teatru trebuie să existe într-o simbioză între ceea ce

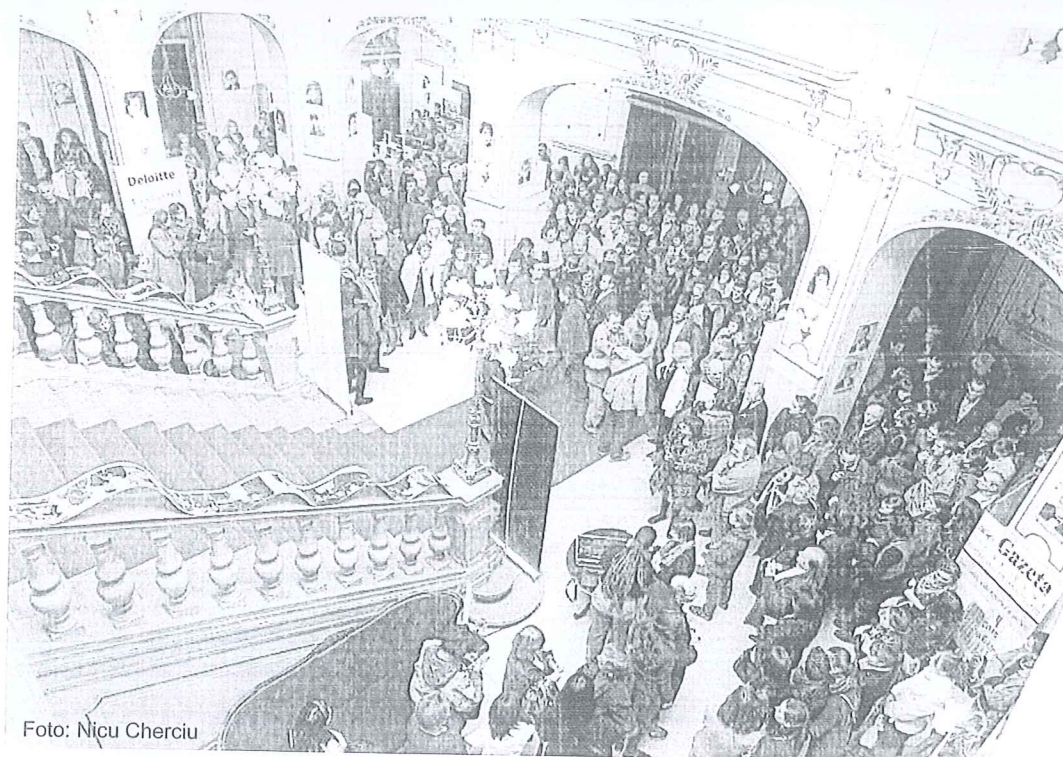

Foto: Nicu Cherciu

oferă teatrul de repertoriu și ceea ce oferă climatul de opțiune liberă a unui manager din Occident. A creat o trupă care se dezvoltă în fiecare repetiție și cu fiecare spectacol. Spun asta, pentru că am avut șansa să repet în primăvară, aici, un spectacol și am văzut că acești actori au fost seduși – și astfel apare prima idee pe care aș vrea să o aduc în discuție. Nu e vorba de autoritate managerială, ci de seducția care creează autoritate. Seducție care se referă cu precădere la amplitudinea dezvoltării Teatrului. Iar aceasta aduce în discuție diversitatea – și vedeți și în acest eveniment... că nu e vorba de un festival: e vorba de un eveniment; există diversitate și unitate. Mihai Măniuțiu știe, pentru că e un gânditor de teatru – am avut privilegiul să urmăresc opera sa teoretică –, că există nu actorie și interpreți, ci arta actorului. Lucrarea domniei sale de doctorat se numește *Introducere în filosofia artei actorului*. Deci, el are un concept teoretic, iar regizorul – regizor remarcabil – face legătura, puntea. O face creând o echipă managerială, în primul rând. O echipă managerială care funcționează perfect. O echipă managerială care construiește proiectele în progres, pas cu pas. Și de asta e firesc să se nască evenimentele.

Și de asta e firesc să existe o relație colegială, de apropiere, de colaborare cu Teatrul Maghiar, a cărui trupă a existat, înaintea acestei trupei, la un nivel foarte înalt. De asta e firesc ca Teatrul Maghiar, Teatrul Național „Lucian Blaga” și Universitatea „Babeș-Bolyai” să creeze un climat teatral. Un climat teatral care are relevanță pentru comunitatea clujeană, pentru comunitatea națională și, prin acest eveniment, pentru comunitatea internațională. S-au născut spectacole diferite. S-au născut spectacole a căror importanță e dată, în primul rând, de valoarea muncii de creație. De creativitate. Eu nu știu și nici n-aș vrea să învăț vreodată să dau verdicte – să spun DA sau NU. Am învățat să trec de la **privire** la a **vedea**. Văd, la Teatrul Național din Cluj, Teatrul Național din Cluj împlinit.